

ÉLETTÜNK

LI. évf. 10. szám (51. Jg. Nr. 10.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. október

MEG KELL VÉDENI EURÓPA EGYSÉGÉT

A torinói La Stampa polgári napilap augusztus 9-i, pénteki száma interjút közölt, melyet az újság készítette Ferenc pápával a Szent Márta-házban, augusztus 6-án, VI. Pál pápa halálának 41. évfordulóján. Ferenc pápa kérdésekre válaszolva Európa egységéről, a szuverenizmus és a populizmus veszélyeiről és az októberi Amazónia szinódusról nyilatkozott.

– Szentatya, Ön azt ohajtotta, hogy Európa térjen vissza az alapító atyák álmához. Mit vár Ön ettől?

– Európa nem szűnhet meg és nem is kell megszűnnie. Európa egy történelmi és kulturális egység, túl a földrajzi egységén. Az alapító atyák álma tartósan bizonyult, mert megvalósult ez az egység. Most nem szabad elveszíteni ezt az örökséget. (...)

– Melyek a legjelentősebb kihívások?

– Egy mindenre érvényes dolog, a párbeszéd. A részek között, az emberek között. A gondolkodásmód szerint először jön Európa, aztán mindegyikünk. Ez a „mindegyikünk” nem másodlagos, hanem fontos, de Európa többet számít. Az Európai Unióban beszélni kell, szembebeszélni egymással, és ismerni egymást. Ezzel szemben időnként a kompromisszum monológjai hangzanak el. Nem, meg is kell hallgatni a másikat.

– Mire szolgál a párbeszéd?

– A saját identitásból kell kiindulni.

– Ha eltűnő az identitás védelmét, vajon nem kockáztatja az elszigetelődést? Hogyan kell válaszolni az identitásokról, melyek szélsőségeket teremtenek?

– Mondok egy példát az ökumenizmusról. Nem tudok ökumenizmust művelni, hacsak nem indulok ki saját katolikus mivoltomból. A másiknak a velem való ökumenikus kapcsolatban protestánsnak, ortodoxnak kell lennie... A saját identitásunkról nem tárgyalunk, azt integráljuk. Az eltúlzás problémája abban áll, hogy bezárul a saját identitásába és nem nyílik meg. Az identitás egy gazdagság, kulturális, nemzeti, történelmi, művészeti síkon, és minden országnak megvan a saját identitása, amit párbeszéddel kell integrálni. Ez döntő: a saját identitásból kell megnyitni a párbeszédre, hogy befogadjunk a mások identitásából valami nagyobbat. Soha nem feledhetjük, hogy az egész fölött van a részeknek. A globalizációt, az egységet nem gömbként kell értelmezni, hanem poliéderként: minden nép megőrzi a saját identitását a másokkal való egységben.

– Melyek a szuverenizmus veszélyei?

– A szuverenizmus az elszigetelődés magatartása. Aggódnom az olyan beszédek miatt, melyek hasonlítanak Hitler 1934-es beszédeire: „Előbb mi, aztán...”, „aztán...”. Ezek a gondolatok félelmet keltenek. A szuverenizmus bezárkózás. Egy ország legyen szuverén, de ne zárt. A szuverenitást védelmezni, oltalmazni kell, elő kell mozdítani a többi országgal való kapcsolatokat, az Európai Közösséggel. A szuverenizmus túlzás, mely rosszul végződik: háborúra vezet. (...)

(Folytatás a 2. oldalon)

**Boldog IV. Károly király
Ünnep: október 21.**

1887. augusztus 17-én született Persebeugban, nevelését mélyen vallásos édesanyja határozta meg. Gondosan kiválasztott nevelői közül magyar nyelv és irodalomra Tormássy János és fia, Artúr tanította. Károly lelkesedett a magyar tantárgyak iránt, magyarul éppolyan jól beszélt, mint német anyanyelvén. Középiskoláit a bécsi bencés gimnáziumban, egyetemi tanulmányait Bécsben és Prágában végezte állam- és jogtudományból, valamint egyházjogból.

1911. október 21-én kötött szentségi és szerelmi házasságot Isten Szolgálója Bourbon-Pármái Zita hercegnővel, házasságukból nyolc gyermek született. Társadalmi köreikben egyedülálló és példás családi életet éltek. Károly – feleségével együtt – kezdetből fogva helytelenítette a háborút, ennek ellenére keresztény módon igyekezett teljesíteni katonai szolgálatát. Katonaéveinek kedves emléke az a bajtársiasság, amit a 39. debreceni ezred parancsnokaként a magyar katonák részéről tapasztalt. Személyes élményei megerősítették őszinte magyarságszeretétét.

1916. november 21-én Károly király az Osztrák-Magyar Monarchia nem kívánt császár-királyi trónjára négy ember halála után jutott, hiszen négyen előzték meg őt a trónöröklés rendjében. Ez valóban gondviselészerű utódlásnak nevezhető. Átvett öröksége: egy kilátástalan háború, elavult államrendezkedés, egyre súlyosodó belső és külső problémák. Erényes élet, gazdag személyiség és fiatal lendület jellemezte. XV. Benedek pápa béketörekvéseinek egyetlen elkötelezett támogatójaként Károly király minden erejét a háború befejezésére fordította, de legnemesebb törekvéseit is végzettszerű félreértések kísérték.

Boldog Károlyt 1916. december 30-án a budavári Nagyboldogasszony Koronázó Főtemplomban koronázták magyar királlyá, ez a szertartás életszentsége kibontakozása szempontjából is kulcsfontosságú esemény volt életében. Ebből forrásokból uralkodói küldetésstudata, áldozatvállalása és fiatal életének felajánlása szeretett népeikért engesztelésül. Károly komolyan vette a királykoronázás latin imádságait: „Kösd fel oldaladra kardodat, lehatalmasabb, de ne feledd, hogy a szentek nem a kard erejével, hanem hitükkel győzedelmeskedtek királyságok felett!”

(Folytatás a 2. oldalon)

„RÓZSAFÜZÉR KIRÁLYNÉJA, KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!”

Írta: Bánk József érsek

Kint a természetben elvirágoztak a rózsák. A fák hullatják lombos koronájukat. Erdő-mező a mulandóság szomorú hírnöke. Mégis, ebben a szomorú, hanyatló október hónapban a Katolikus Egyház a Szűzanyának lelki rózsacsokrot ajánl fel, a hónap minden napján. A buzgó hívek fűzerbe fonják áhítatukat, szeretetüket és fájalmukat, reménységüket és aggódásukat, és így könyörögnek a titokzatos rózsához: „Rózsafüzér Királynéja, könyörögj érettünk!”

Miért van szükség rózsafűzere? A külső jel fontos szerepet tölt be az Egyházban. A vallás a láthatatlan Isten és az ember kapcsolata. Krisztus vallása tekintettel van az ember természetére. Az ember pedig testből és lélekből áll. Ezért kapcsolódik a látható, tapintható a láthatatlannal. A külső a belsővel. Evilág az örökkévalósággal. A jeleknek és a jelképeknek tehát nagy jelentőségük van. Az örök dolgok üzenetét sugározzák felénk.

Az ember tehát külső kifejezési formákra szorul, hogy a természetfelettit, az istenit emberi formában kifejezze. Maga Isten is szent jelben állt elénk: gagyogó gyermek képében. Majd az Eucharisztiaiban, kenyér és bor színében, hogy láthassuk, tapinthatassuk és ízlelhessük... Ilyen szent jelek a templomok égbenyúló tornyikkal szerte a világon mindenütt. Felkiáltó jelek: van Isten, van vallás, van más világ! A keresztvetés is jel, amelyről megismerjük egymást bárhol a világon: villamoson, autóbuzson... Ilyen jelek a szentségek: a víz, a krizma, az olaj stb. A szent jelek a vallás külső megnyilvánulásának tanúi.

Milyen jel a szentolvasó? A szentolvasó győzelmi jel. Győzelemről beszél már külső történetében is. Szent Domonkos, a nagy rendalapító és rendje a tévhit idején ezt, mint szellemi fegyvert hasz-

nálja és terjeszti. Szent V. Piusz, aki szintén domonkos, a szentolvasónak köszöni a kereszténységnek a pogány oszmán törökök fölött aratott nagy győzelmét a lepantói ütközetben (1571).

De beszél a szentolvasó a legdicsőbb győzelemről is, amely valaha végbement a földön: Krisztus győzelméről, a sátán és a sötétség fejedelmé, a bűn fölött, vagyis a megváltás hatalmas művéről. A rózsafüzér vagy szentolvasó Krisztus imádsága, Krisztus életét, szenvedését, harcát, küzdelmét, halálát és dicsőséges feltámadását vetíti lelki szemünk elé. Az öröndetes olvasóban végigkísérjük életét fogantatásától a boldog gyermekkoráig. A fájdalmas olvasóban végigjárjuk vele a Golgota tövises útját a keresztre feszítésig. A dicsőséges olvasóban bánatkönyveink letörlése után a feltámadt Krisztus diadalmas útját járjuk.

A szentolvasó győzelemre vezet! Kin kell győzedelmeskednünk? Először saját magunkon. A szentolvasó alapjában véve elméledő imádság. Amikor végigmorzsolgatjuk lassan a szemeket és az Ave Mariát mondjuk, mint egy filmvásznon, lejátszódik lelki szemünk előtt Krisztus születése, szenvedése, halála és feltámadása. Lehetetlen, hogy ha szívből mondjuk, fel ne buzduljunk, jobbá ne legyünk általa.

(Folytatás a 4. oldalon)

1 PLUSZ 1 MISSZIÓ: MINDENKI ELŐTT NYITVA

A külföldön élő magyar testvéreink vallás-erkölcsi neveléséről az élénk gördülő akadályok ellenére sem mondhatunk le – írta 2018. december 2-án kelt, *Lássunk neki vállvetve* című adventi főpásztori körlevelében Cserháti Ferenc püspök, és sorai megfogalmazásakor már meg is kezdte az *1 Plusz 1 Misszió* projekt kidolgozását és megvalósítását. A diaszpórában élő, magyar ajkú katolikus hívek hitgyakorlásának közvetlen és gyakorlati támogatására általa létrehozott program azóta számos nyugat-európai helyszínen nyújtott és nyújt alkalmi vagy rendszeres, de mindenképpen hathatós segítséget ott élő honfitársaink anyanyelvi lelkigondozása terén.

„Tavaly november óta több alkalommal általunk közvetített lelkipásztor mutatott be magyar nyelvű szentmisét Manchesterben, Párizsban és Stockholmban, ezen kívül alkalomszerűen, illetve nagyobb ünnepek alkalmával Oslóban, Dublinban, Máltán és Innsbruckban is segítettünk lelkipásztorok közvetítéssel az ottani katolikus közösségeknek” – tájékoztatót Gyöngy Ádám diaszpórarreferens, az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálatának munkatársa. Hozzátette: ahonnan megkeresés érkezik, ott az iroda mindig segít, a cél ugyanis az, hogy ne csak Európában, hanem szerte a világban, ahol magyar katolikusok élnek és hitüket gyakorolják vagy gyakorolni szeretnék, ott nekik segítő kezet nyújtsanak. A program támogatója volt 2019 márciusában a milánói magyar

szentmisék 70. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségnek, 2019 májusában a nyugat-európai papi konferencia megszervezését is támogatta, ez év nyarán pedig lelkivezetőt biztosított a Külföldi Magyar Cserkészszövetség július 23. és augusztus 3. között Kastl bei Ambergben zajló vezetőképző táborában.

(Folytatás a 3. oldalon)

A program Cserháti püspök nevéhez fűződik

A BOLDOG CSALÁD, AMIRŐL MINDEN FIATAL ÁLMODIK

A teremtéskor Isten férfinak és nőnek teremtette őket. Az ember ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik, s a kettő egy test lesz. Úgyhogy már nem ketten vannak, hanem csak egy test. Amit tehát Isten egybekötött, ember szét ne válassza. (Mk 10,6–9)

Akik Egyházunkat támadják, a legtöbbször azért teszik, mert ragaszkodunk teremtő Urunk törvényeihez. Európa keresztény társadalma évszázadokon át megtartotta ezeket a törvényeket, de ha valaki vétett ellene, a bűnt akkor is bűnnek tartották. Ma pedig eljutottunk oda, hogy a liberális véleményformálók már nemcsak a házasság felbonthatatlanságát tagadják, nemcsak a házasság intézményét tartják elavultnak, feleslegesnek, hanem az emberek Istentől rendelt nemi hovatartozását is kétségbe vonják. Normális dolog ez?

A mindennapi életben azt az eszközt vagy gépet tartjuk normálisnak, amely rendeltetésének megfelelően működik, ha pedig meghibásodik, akkor, ha lehet, megjavítják. Az élő világban a kétneműség az élet továbbadását, a szaporodást szolgálja, a természet rendjében ez a normális. Igaz, néha előfordulnak olyan sérülések vagy torzulások, amelyeknek következtében nem lehetséges a szaporodás.

Akik hiszünk Istenben, irántunk való szeretetében, valljuk, hogy parancsai emberi boldogságunkat szolgálják. Isten azért teremtette az embert férfinak és nőnek, hogy a házasságban eggyé válva boldogok legyenek, és gyermekeknek adjanak életet. Nemi hovatartozásunkat szüleinktől örökölt génjeink határozzák meg, nem mi választjuk. A házasság fogalmát sem mi határozzuk meg. Isten akarátát és törvényeit nem írhatjuk felül.

Isten terve szerint a házasság egy fiú és egy leány életre szóló szövetsége, melynek céljai: az egymás iránti önzetlen szeretet kibontakozása (a boldogságot adó szeretetközösség), továbbá gyermekek vállalása és felnevelése (a fajfenntartás). A házasságkötés lényegében egyfajta szerződést, szövetségkötést jelent, és mint szerződésnek van „tárgya”: önmagunk kölcsönös, teljes, személyes önátadása. Ennek a teljes önátadásnak a részei a teljes testi-, szellemi- és lelki-, vagyoni-, élet- és sorsközösség. A szerelem és a házasság Isten elgondolása szerint a legszentebb emberi értékek közé tartozik. Ezért úgy kell a házasságra felkészülni, hogy értékes ajándék legyünk egymás számára.

A házastársak boldogsága feltételezi önmagunk teljes odaajándékozását, hiszen egy ajándéknak csak akkor van értéke, ha azt valóban odaadtuk annak, akit megszerettünk.

Ez a boldog házasság feltételezi, hogy el tudjuk fogadni a másikat olyannak, amilyen egyéniségében: műveltségével, világnézetével és emberi gyarlóságaival, környezeti és testi adottságaival, rokoni- és jövendő közös életünkről való elképzeléseivel, és még sok mindennel együtt. Ezért nem igaz az a szabadelvű állítás, hogy a vallás magánügy, hogy a boldog házassághoz nem szükséges a világnézeti és vallási megegyezés, csak az a fontos, hogy becsületes emberek legyenek, és szeressék egymást.

Fontos továbbá, hogy a szexualitásról is helyes fogalmunk legyen. Mennyei Atyánk az élet továbbadását szépnek és jónak tervezte, de ennek feltétele, hogy a házastársak önzetlenül szeressék egymást. Egyik fél se azt várja, hogy őt tegyék boldoggá, hanem ő akarja boldoggá tenni házastársát. Baj lenne, ha valaki a szexualitást önmagában valamiféle bűnös dolognak tekintené, de az is baj lenne, ha valaki azt hinné, hogy a szexualitás önmagában is elég a boldogsághoz. Ha ez igaz lenne, akkor miért vannak elvált házastársak?

Nyilvánvaló, hogy minden normális fiatal boldog házasságról, boldog családról álmodik. Miért nem valósul meg sokak álma? Leginkább azért, mert sokan azt hiszik, hogy Isten törvényeinek megtartása nélkül is boldogok lehetnek.

Isten a házastársak és a család boldogságát törvényeivel védi. Az egész életre szóló, teljes önátadás nélkül a szexualitás legfeljebb élvezetet ad, de nem teszi boldoggá az embert. A paráznaság, a nemi öröm rendetlen vágya vagy kicsapongó élvezete mindig bűn, ami valójában nem az egymás iránti őszinte szeretet megnyilvánulása, hanem ösztönös vágyainkat kielégítő önzés. A tiszta élet a férfi és a nő helyes kapcsolatát jelenti a házasságban és az arra való felkészülésben. Azért fontos a tiszta élet, a férfi és a nő helyes kapcsolata, mert a paráznaság

bűnei megrontják az egyén, a család és a nemzet életét, az értelmes embert az ösztön rabjává, a személyt az élvezet cserélhető eszközévé teszik.

Tudatában kell lennünk, hogy a szeretetnek számtalan megnyilatkozási lehetősége van, a szexualitás ennek csak egyik megnyilvánulása. A házasság előtti önfegyelmünk jövendő hűségünk záloga, annak bizonyossága, hogy szexualitás nélkül is tudjuk egymást szeretni.

Az Úr Jézus mondta: Gyümölcsseiről ismeritek meg őket. Mint idős lelkipásztor tanúsítom, hogy igen sok boldog házasság és család van, de erről a hírközlő eszközök nem számolnak be, mert ez számukra nem eladható hír. Annál többször hallunk azonban visszaélésekről, zaklatásokról és erőszakról, házastársi hűtlenségről, ismételt válásokról, családon belüli erőszakról és még sok mindenről, amiről kalandfilmek és krimik is szólnak. De vajon boldogok azok az emberek, cserélnék-e bármelyik szereplővel?

Tény, hogy minden családban lehetnek kisebb-nagyobb problémák, de a házastársak önzetlen szeretete éppen abban nyilatkozik meg, hogy el tudják viselni egymás emberi gyarlóságait, hogy meg tudnak bocsátani egymásnak, és képesek egymásért akár hősies áldozatot is vállalni. Emberi gyarlóságunk miatt naponta szükségünk van erre a kölcsönös megbocsátásra, de ez természetesen soha nem jelenti a megbánás jóváhagyását, hanem azt, hogy az Úr Jézus tanítása alapján a rosszat is tudjuk jóval viszonzni. Az egymásnak való megbocsátás annak a szeretetnek ismételt megvallása, amelyet a házasságkötéskor is megváltottak és megígértek.

Természetesen előfordulnak tragédiák is, amelyek következményei emberileg helyrehozhatatlanok. Az Úr Jézus azt mondta, hogy aki követni akarja, annak naponta fel kell vennie élete keresztjét. Amikor a jegyesek házasságkötéskor a feszületre tett kézzel tesznek esküt, akkor ezzel életük ilyen keresztjét is vállalják.

Teljes emberi boldogságunkat az örök életben fogjuk megtalálni, ahol: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt.” (1Kor 2,9)

Rédly Elemér

IMASZÁNDÉK

Október

Az Egyház missziós megújulásáért: Imádkozzunk, hogy a Szentlélek kiáradása új missziós tavaszt ébresszen az Egyházban.

A Szentlélek felszabadítja a félelem által megbilincselte szíveket, és legyőzi minden ellenállást. Nagylelkű odaadást önt azok szívébe, akik meg szoktak elégedni félmegoldásokkal. Megnyitja a bezárt szíveket. A kényelmüket szerető embereket arra ösztökéli, hogy szolgálatra vállalkozzanak. Az önelégülteket új utakra küldi. A langyosakat feltűzeli.

Sokan ígéretnek változásokat, új kezdeményezéseket, csodálatos megújulásokat, de tapasztalatból tudjuk, hogy semmiféle pusztán emberi kísérlet nem tudja teljesen kielégíteni az emberi szívet. A Szentlélek által hozott változás azonban képes erre. Nem a bennünket környező világot változtatja meg, hanem a szívünket. Nem mentesít problémáink súlyától, hanem úgy újítja meg bensőnk, hogy meg tudunk birkózni ezekkel.

A Szentlélek megbocsátja bűneinket. Bűnösökből megigazult embereket teremt, és ez által mindent megváltoztat. A bűn rabszolgájából szabad embert, a szolgából szeretett gyermeket, értéktelen emberből értékes embert hoz létre. A Szentlélek nem old meg mindent egyszerűen, de segít, hogy állhatatosan haladjunk előre, és soha bele ne fáradjunk az életünkbe. A Szentlélek mindig megfiatalítja szívünket. Nem hosszabbíthatjuk meg fiatalágunkat, de a Szentlélek megóv az egészségtelen megöregedéstől, vagyis a szívünk elöregedésétől. Úgy teszi ezt, hogy állandóan megújítja szívünket, és kiábrándult embereket új reménnyel tölt el. A Szentlélek működése révén szívünkben öröm születik és béke virágzik.

Mindnyájunknak szükségünk van változásra. Akkor érezzük ezt különösen, amikor fáradtak vagyunk, elnyomnak életünk terhei, gyöngéknél érezzük magunkat, és úgy érezzük, hogy nem tudunk szeretni. Ilyenkor hatalmas lökésre van szükségünk: Isten erejére, a Szentlélekre. Milyen jó lenne, ha azt mondanánk minden reggel, amikor felébredünk, hogy Jöjj, Szentlélek, a szívembe.

A Szentlélek által hozott erő centripetális és ugyanakkor centrifugális. Centripetális, mert szívünk belsejében működik, egységet és békét ad a megpróbáltatások és kísértések közepette, és Istennel köti össze bensőnk. De ugyanakkor centrifugális erőként is működik. Ugyanaz a Lélek vonz a központunk felé, aki minden emberi háttérhelyzet felé is vezet. A Szentlélek nemcsak Isten felé, hanem minden embertársunk felé is megnyitja szívünket. Tanúknak küld és szeretettel, jószággal és nagylelkűséggel ajándékoz meg bennünket. Csak a vigasztaló Szentlélek erejével tudunk bátorságot önteni embertársainkba. A Szentlélek állandóan Isten és a felebarátaink felé vonz bennünket.

Kérjük a Szentlelket, hogy viharként áradjon szívünkbe, és így az Atyaisten szerető kedvességét és jószágát tudjuk lehelni embertársaink felé.

Ferenc pápa 2018 pünkösdjén mondott beszéde nyomán

Nemeshegyi Péter SJ

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

MEG KELL...

(Folytatás az 1. oldalról)

– Milyen alapokra kellene helyezni az Európai Unió fellendülését? Európának szüksége van még kereszténységre? És ebben az összefüggésben az ortodoxok milyen szerepet játszanak?

– Kiindulópont az emberi értékek, az emberi személy. Együtt a keresztény értékekkel. Európának vannak emberi és keresztény gyökerei, a történelem beszél erről. Amikor erről szöveg, nem tesz különbséget katolikusok, ortodoxok és protestánsok között. Az ortodoxok nagyon értékes szerepet töltenek be Európa számára. Ugyanazok az alapértékeink.

– Az óceánt képzeletben átlépve gondoljunk most Dél-Amerikára. Miért hívta a Vatikánba októberre az Amazónia szinódust?

– Mert a Laudato si gyermeke. Aki nem olvasta, soha nem érti meg az Amazónia szinódust. A Laudato si nem egy zöld enciklika, hanem szociális enciklika, mely a zöld valóság talaján áll, a teremtett világ védelmében.

– Van néhány jelentős esemény ennek kapcsán az Ön számára?

– Néhány hete hét halásztól hallottam, hogy az utóbbi hónapokban hat tonna műanyagot gyűjtöttek össze. Aztán olvastam egy hatalmas jéghegyről Izlandon, mely szinte teljesen elolvadt. Teme-

tésére emlékművet építettek. A szibériai erdőtüz hatására Grönlandon egy jéghegy elolvadt. A Csendes Óceán térségében egyik ország elköltözik, mert a sziget, melyen most él, húsz év múlva nem lesz többé. Ám a legdrámaibb esemény az Overshoot Day, az egy évre eső hasznosítható energia határideje, melyet idén július 29-én kimerítettünk. Másnap már abból merítettünk, amit a földgolyó egy év alatt már nem képes újratermelni. Ez nagyon súlyos. (...) Azonban a szinódus nem politikusok és tudósok összejövetele. Nem parlament, az egy másik dolog. Az Egyházban születik, küldetése van és evangelizáló jellege. Közösségi munka lesz a Szentlélek vezetésével.

– De miért is kell Amazóniára összpontosítani?

– Ez egy reprezentatív és döntő hely. Az óceánokkal együtt döntő mértékben hozzájárul a földgolyó túléléséhez. Az oxigén, amit belélegzünk, jórészt onnét érkezik. Éppen ezért az őserdő kiirtása az emberiség halálát jelenti. Amazónia kilenc államot tehát nemcsak egy nemzetet. (...)

– Melyek az Amazóniát fenyegető veszélyek?

– (...) Ki kell küszöbölni a bűnpártolást és a korrupciót. Felelős politikát kell folytatni a külszíni bányászat terén, mert ez megmérgezi a vizeket és betegségeket terjeszt.

(Vatikáni Rádió)

BOLDOG...

(Folytatás az 1. oldalról)

„Fogadd a királyok koronáját, az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében! Ne feledd, hogy a korona a szentség dicsőségét, gazdagságát és hatalmát jelképezi, amelyek által a király a főpapokhoz válik hasonlóvá, mert Isten szolgálói a lelkeket kormányozzák, a király pedig a veszedelmektől oltalmazza Isten egyházát. (...)”

1918. november 11-én az osztrák, 1918. november 13-án a magyar államügyek vitelétől kényszerűen visszavonult, de lemondani nem volt hajlandó. 1921. április 5-i, majd október 20. és november 1. közötti sikertelen hazatérési kísérleteivel kapcsolatban így írt a Szentatyának: „nem ambícióból, hanem a rám, mint koronás királyra háruló kötelességek által vezérelve (...) eldöntöttem, hogy Magyarországra megyek és jelenlétemmel véget vetek a belviszályoknak”.

Károly a sok megpróbáltatás után 1919. március 24-én vette vállára a svájci, és 1921. november 1-je után a madeirai száműzetés nehéz keresztjét. 1922. április 1-jén hirtelen betegségben hunyt el. Madeirai sírja zarándokhellyé vált. Életszentségének hírért és tisztelésért a világon elterjedt Károly Király Imaliga ápolja.

Mindszenty Alapítvány

1 PLUSZ 1 MISSZIÓ: ITTHON IS, OTTHON IS MINDENKI ELŐTT NYITVA

(Folytatás az 1. oldalról)

A program keretén belül liturgikus kellékek iránti igények teljesítésére is van mód: Nürnbergbe például Hozsanna énekeskönyveket, Bázélbe papi és ministránruhákat és más misekellékeket, Londonba Tabernákulumot juttatott az 1 Plusz 1 Misszió.

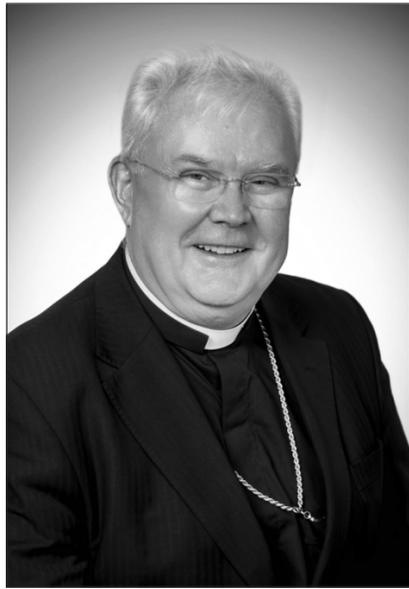
Kétségkívül új megközelítésről és mérőben új gyakorlatról van szó, amelyet a jelenlegi helyzethez való alkalmazkodás szült. Az egyre növekvő paphiány, több külföldi magyar közösség elnéptelenedése, tagságuk gyakori és gyors változása, a külföldi magyar templomok bezárása, nem kevésbé az a tény, hogy a Miniszterelnökség által felajánlott *lelkészi ösztöndíjak* igénybevétele a Katolikus Egyházon belül kánonjogi nehézségekbe ütközik, nem kis kihívás elé állította a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott főpásztort, de Cserháti Ferenc püspök megtalálta az adott helyzetre szabott megoldást: ott, ahol helyben lakó lelkipásztor közvetítésére pillanatnyilag nincs mód, alkalmanként a helyszínre utazva, itthon szolgáló lelkészek mutatnak be magyar nyelvű szentmisét. Erre pedig nagy szükség van, hiszen a korábban kivándorlók mellett ma is sok fiatal magyar diák, munkakereső és család érkezik külföldre, akiknek a lelkipásztori gondozása sokhelyütt megoldatlan. Cserháti püspök a hivatkozott körlevelében így fogalmazott: „A külföldi magyar katolikus közösségek, lelkészségek, missziók, egyházi csoportok, kultúregyesületek, cserkészcsapatok, hétvégi magyar óvodák-iskolák és más szervezetek tagjainak vallás-erkölcsi neveléséről nem mondhatunk le, az akadályok ellenére is meg kell találnunk annak módját, hogy támogassuk őket édes anyanyelvünk, hitünk és kultúránk ápolásában.”

Ugyanebben az írásában a főpásztor idézte Ferenc pápa 2017-ben, a magyar püspöki kar *ad limina* látogatása során elhangzott buzdító szavait is, melyek szerint a napjainkban jellemző népek közötti keveredés közepette, az ebből eredő nehézségek ellenére is őrizni kell az anyanyelvet, a keresztény és kulturális hagyományokat, elsősorban a családban és a helyi közösségekben. „Emlékezzetek az értékekre, a történelemre és azokra a dolgokra, amelyeket otthon megtanultunk. Az emlékezet segít legyőzni minden elfajult nevelési rendszert. Legyen bátorságotok továbbadni és ápolni őseitek hagyományát és keresztény örökségét” – hangoztatta a Szentatya, és buzdítása végén arra bátorította a magyar püspököket, hogy a papokkal együtt továbbra is folytassák a külföldi magyar közösségek és családok lelki gondozását, még akkor is, ha már papjaik sincsenek, szórványban élnek vagy sok tekintetben beilleszkedtek a helyi társadalomba. A híveknek „nagy szükségük van arra, hogy felkeressétek és Krisztus örömhírével, őseitek nyelvén erősítsétek őket, még akkor is, ha már sokszor idegen nyelven hallgatják a szentmiséket; nagy szükségük van az anyanyelvi bátorításra, látogassátok őket” – fogalmazott akkor Ferenc pápa.

Mindezek jegyében született meg az 1 Plusz 1 Misszió program az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat szervezésében, a külföldön élő katolikus magyarok lelkigondozásának támogatására, a Magyar Állam anyagi segítségével, az Elvándorlók és Útonlévők Pápai Tanácsa által 2004. május 3-án kiadott, *Krisztus szeretete a vándorlók iránt* című instrukció mindmáig érvényes irányelveinek, jogi és lelkipásztori utasításainak, valamint a helyi püspökök joghatóságának messzemenő tiszteletben tartásával. Az utóbbi elvi kitétel arra a tényre utal, miszerint a külföldön élő magyar katolikusok lelkipásztori szolgálatának a

megszervezése elsősorban a helyi püspök kötelessége, ugyanakkor a hatékony és megfelelő lelkipásztori gondozás megkönnyítése érdekében „a vándorlók szülőföldjének egyházai (is) felelősek abban, hogy együttműködjenek a befogadó országok egyházaival” és „így segítséget nyújtsanak nekik a lelkipásztorok között”.

Ezt a kétirányú, egymással szorosan összefüggő együttműködést fejezi ki a program elnevezése is: az „egy plusz egy” hangsúlyozni kívánja az „a qua” és az „ad quam” egyházak, illetve a hazai és külföldi magyarok testvéri összefogását a külföldön élő magyarok lelkigondozásának érdekében, a „misszió” kifejezés pedig magába foglalja a keresztyének közös krisztusi küldetését, és azt a

Fogjunk össze a sikerért!

missziót is, amelyet a Történelem Ura ruházott az elvándorlóakra és az őket befogadó egyházakra és népekre. „Ez a misszió testvéri közeledést jelent minden emberhez, Jézus Krisztust hirdet és azt a pünkösdi egységet szolgálja, amely »nem szünteti meg a különböző nyelveket és kultúrákat, hanem elismeri azok identitását, és a bennük működő egyetemes szeretet által nyitottá teszi azokat mások felé«” – áll Cserháti püspök körlevelében. A főpásztor hangsúlyozza: „Haza-fias és keresztény küldetésről van itt szó, amelyre a magyar alkotmány is bátorít, miközben elismeri a kereszténység nemzetmegtartó szerepét, becsüli országunk vallási hagyományait, és kifejezi, hogy az anyaország felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket.” Ezen alkotmányos célok megvalósítása érdekében Magyarország Kormánya anyagilag is támogatja a Magyar Katolikus Egyháznak a Kárpát-medencében és a diaszpórában élő magyarság identitására, kultúrájának megőrzésére és fejlesztésére irányuló hitéleti, közösség-szervezési, szemléletformáló, illetve tradíció-megtartó és -ápoló tevékenységét – olvashatjuk a levélben.

Az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat 2018 nyarán a budapesti Központi Szeminárium épületében bérelt, korszerűen felszerelt irodában kezdte meg az 1 Plusz 1 Misszió projekt kidolgozását és a felkészülést a gyakorlati megszervezésre, kivitelezésre. Gyöngy Ádám diaszpóreferens segítségével az iroda hozzálátott a lehetőségek feltérképezéséhez, a javaslatok összegyűjtéséhez – ez a munka azóta is folyamatos –, és néhány konkrét projektet is összeállított a külföldi magyarok vallás-erkölcsi nevelésének elősegítése, erősítése, támogatása érdekében. Megfogalmazódott az alkalmanként tartott szentmisék,

lelkinapok, előadások, bibliakörök, ifjúsági és ministránstalálkozók, vallási körök szervezésének és más hasonló kezdeményezések megvalósításának a lehetősége, főleg – de nem csak – azokon a helyeken, ahová a magyar lelkipásztorok nehezen vagy egyáltalán nem juthatnak el. Mindezeknek megfelelően a program Európában és a tengerentúli kontinenseken, a külföldi magyarok igényeinek figyelembevételével és elkötelezett hozzáállásuk segítségével támogatni kívánja egy-egy ünnepi magyar szentmise megszervezését, főleg a kiemelkedő egyházi és nemzeti ünnepek alkalmával, olyan hazai, vállalkozó szellemű lelkipásztorok közreműködésével, akik egy-egy konkrét esetben és időnként, például iskolai szünidőben, vagy nyári pihenésüket feláldozva, szívesen vállalnak rövid lelkipásztori szolgálatot külföldi magyar testvéreik körében; igénybe véve a helyi magyarok ügy iránti buzgólkodását, a program támogatni kívánja magyar lelkinapok, lelkigyakorlatok megszervezését, megfelelő lelkivezetők – papok, szerzetesek, szerzetesnők, világiak – közvetítésével; támogatni szándékozik hitéleti, vallás-erkölcsi előadásokat, elsősorban a már létező külföldi magyar egyházi és civil csoportokban, körökben; támogatni kívánja bibliakörök, egyházi csoportok, énekkarok és más katolikus körök alapítását és működtetését; a külföldön élő magyar gyermekek és fiatalok vallás-erkölcsi nevelése érdekében pedig segítséget szeretne nyújtani ministráns- és más ifjúsági találkozók, cserkészklubok, cserkészfoglalkozásokon és hétvégi magyar iskolák keretében is. Olyan, az anyaországban élő elkötelezett világi híveket, akik szaktudá-

sukkal, felkészültségükkel, pedagógiai érzékükkel és egyéb adottságaikkal szívesen részt vesznek a Szent István-i örökség ápolásában, hitünk és magyar kultúránk továbbadásában külföldön, ugyan-csak szeretnék bevonni az 1 Plusz 1 Misszió hazafias és hitéleti szolgálatába.

A program ez idő tájt Sik Sándor-emlékeseményekre is gyakran invitálja az érdeklődőket. A neves papköltő és cserkész születésének 130. évfordulója alkalmából év végéig hat ország hét helyszínén fonódik egybe az imádság és a vers, a szentmise és a szakrális művészet, hogy minél többünket emlékeztessen: „Jó az Isten és szeret” és „Áldott, aki előre néz” (Sik Sándor).

– A Sik Sándor-program azért fontos, mert a kultúra és vallási erkölcs közvetítésén túl jelzi, hogy az MKPK, ahogy a cserkészek egyik törvénye is fogalmaz, ahol tud, segít – magyarázta beszélgetésünkön Gyöngy Ádám. Hozzátette: Sik Sándor olyan személy, akire nemcsak érdemes, de fel is kell hívni a figyelmet; a maga korában neki is ellenszélben kellett „vitorláznia”, és ez ma számunkra is példaként szolgálhat, erőt meríthetünk belőle.

Az 1 Plusz 1 Misszió a novemberi budapesti konferencián számol majd be egyéves működése alatt elért eredményeiről. Addig is – és természetesen azt követően is – az ajtja a diaszpóra magyar katolikus közösségeinek mindegyike előtt nyitva áll, Gyöngy Ádám diaszpóreferens és Nemes Gábor irodavezető a diaszpóra@katolikus.hu e-mail címen továbbra is várja a megkereséseket, érdeklődéseket.

Amihez hozzáálltunk, azt folytassuk vállalva!

Varga Gabriella

A SZENTMISE ÜNNEPLÉSÉNEK SZÉPSÉGE

Gondolatok a jövő évi budapesti Eucharisztikus Kongresszus kapcsán

Ahhoz a nemzedékhez tartozom, amelynek tagjai a szentmise ünneplésének liturgiáját a II. Vatikáni Zsinat előtti és az azt követő változatában is megélték. A zsinat előtt a pap az oltárnál a népek hátul misézett, így a közvetlen kapcsolat az ünneplő közösséggel kevésbé volt érzékelhető. Szülőfalumban, Ditróban már kisgyermekként elkezdtem ministrálni, így közvetlen közelről lehettem aktív részese a latin nyelven bemutatott szentmise-nak. Akkoriban, ha valaki csak az áldozat liturgiájában vett részt, ezzel teljesítette a vasárnapi szentmishallgatás kötelezettségét. Ez azt jelentette, hogy elegendő volt a prédikáció utáni jelenlét.

Kántoriskolás és kispapi éveimben, mi Gyulafehérváron tanuló diákok – a hatvanas-hetvenes években hozzávetőlegesen tizenöt ditrói fiatal tanult a két intézetben –, plébánosunknak köszönhetően asszisztáltunk Jézus Szíve-templomunkban a vasárnapi szentmisén. Így tettük azt még ünnepélyesebbé, örömet szerezve ezzel a híveknek is. Jól emlékszem arra, amikor a pap a kenyér és a bor átváltoztatásának latinul elhangzó szavait lassan hangsúlyozva ejtette ki, a maga felé döntött kehely fölé hajolva mintegy „belesúgta” abba a Jézus által ránk hagyományozott szavakat. Mintha az átváltozás a színpadias emberi viselkedéstől, nem pedig az elhangzó szavaktól válna meg.

Pappá szentelésemkor, 1971. szeptember 12-én, Isten Szolgája Márton Áron szentelő püspökömmel már anyanyelvünkön és a megújított liturgia szerint ünnepeltük a ditrói nagytemplom szentbemisítő oltaránál az Eucharisziát. Ettől kezdve papi életemben a hívekkel való közvetlen kapcsolat jellemezte és jellemzi ma is a szentmisék közös ünneplé-

sét. Számomra ez biztosítja annak lehetőségét, hogy a hívek is teljes értékűen bekapcsolódjanak az ünneplésbe és ne csak külső szemlélői legyenek a cselekményeknek. Tapasztalatom azt mutatja, hogy a szentmise-nak ebben a formában való ünneplése nagyon emberközelit, ugyanakkor méltóságteljes is. A hívek visszajelzése is ezt igazolja.

A pap széppé, vonzóvá teheti az Oltáriszentség ünneplését és ebben kiemelkedő jelentősége van a kenyér és a bor átváltoztatásának. Megítélésem szerint a patena és a kehely kézben tartásának, valamint az átváltoztatási szavak kimondásának természetes volta a híveknek is üzen: ezekben a pillanatokban a pap nem Jézus helyébe lép, hanem Jézus megbízásából, Jézus szavai által valósítja meg az átváltoztatást.

Nekünk, papoknak jutott az a feladat, hogy a szentmise természetes és méltóságteljes módon való ünneplésével közelebb vigyük az Eucharisziát az emberekhez. Ebben segít az érthető, nekik és hozzájuk szóló prédikáció is.

Vencser László

Ima a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus sikeréért

„Mennyei Atyánk, minden élet forrása! Küldd el Szentlelkedet, hogy az önmagát értünk feláldozó és az Oltáriszentségben velünk lévő Krisztust felismerjük és egyre jobban szeressük! Ó Urunk és Mesterünk, barátunk és táplálékunk, orvosunk és békességünk. Adj bátorságot, hogy az Ő erejét és örömet elvigyük minden emberhez! Add, hogy a készület ideje és az Eucharisztikus Kongresszus ünneplése egész hívő közösségünk, fővárosunk, népünk, Európa és a világ lelki megújulására szolgáljon! Amen.”

Gyerekeknek

A KEDVES ORVOS

Ilyenkor ősszel, ahogy hidegebbé válik az idő, egyre többen betegszenek meg. Ez jobb esetben csak egy egyszerű megfázást jelent, a tél közeledtével azonban sokakat súlyosabb, fertőző betegségek döntenek le a lábukról. Ne tudom, Te hogy vagy vele, én iskolásként még „örültem” is egy-egy kisebb megfázásnak, különösen a nehéznek ígérkező dolgozatírások idején... Persze a betegség gyorsan elmúlt, a megúszott dolgozatot pedig be kellett pótolni. Szóval mégsem olyan jó dolog lebetegedni...

Mint szinte minden gyereknek, nekem is megfordult a fejemben, hogy ha nagy leszek, orvosként fogok dolgozni. Valóban, embertársaink gyógyítása az egyik legszebb és legősibb hivatás, hiszen már évezredekkel ezelőtt is voltak orvosok – még ha nem is a mai, legmodernebb módszerekkel és eszközökkel siettek a betegek segítségére. Ha figyelmesen olvasod a Szentírást, ott is találkozhatasz orvosokkal, gyógyítókkal. Sőt, az egyik evangélista maga is az orvosi hivatást választotta: ő Szent Lukács (ahogy Szent Pál írja egyik levelében: „Köszönt benneteket Lukács, a kedves orvos”), akire ebben a hónapban, október 18-án emlékezünk Egyházunk. Milyen érdekes, hogy Lukács evangéliumá-

ban fontos szerepet kap az orvosi hivatás, bár nem a szó szoros értelmében. Az evangélista ugyanis Jézust is orvosnak, az emberiség gyógyítójának nevezi, aki elhozta nekünk a bűnökből való gyógyulást.

A legenda szerint Lukács nemcsak orvos volt, hanem festőművész is. A római Maria Maggiore-bazilikában látható egy Mária-kép, amelyet a hagyomány Szent Lukács festményének tart. A képről több csodás történetet őriz a hagyomány. Nagy Szent Gergely pápa idejében, a 6. században pestis pusztított Rómában. Mivel a járvány nem akart alábbhagyni, a pápa körmenetben vitte végig a képet a városban, és a vész elmúlt. IV. Leó alatt, a 9. században a Róma melletti Borgóban hatalmas tűz keletkezett, s csak a körmenettel odavitt kegykép tudta megállítani.

Szent Lukács evangélista az orvosok és a festők védőszentje, de patrónusuknak tekintik az aranyművesek, a zománckészítők, a kőfaragók, az ötvösök, a sebészek, a szobrászok, az üvegfestők, a kórházak és a fürdők is.

Bízom benne, hogy ezen az őszön, télen Téged elkerülnek a betegségek, de ha mégis megbetegednél, fordulj bátran imádsággal Szent Lukácséhoz, a kedves orvoshoz!

Kovács Péter

A RÓMAI SZENT ISTVÁN ALAPÍTVÁNY LÉTREHOZÓIRA EMLÉKEZTEK

A Szent István Alapítvány képviselői, a piarista Ruppert Józseffel együtt, aki húsz évig volt a szervezet elnöke, augusztus 12-én ellátogattak Pannonhalmára, ahol megkoszorúzták Békés Gellért sírját.

A római Szent István Alapítvány három alapítójának kerek évfordulóját ünnepli 2019-ben. Zágón József (1909–1975), az első elnök 110 éve született, Mester István (1917–1984), az utóda 35 éve halt meg, és Békés Gellért (1915–1999) benécés szerzetes húsz éve hunyt el.

Az alapítvány képviselőit Pannonhalmán fogadta Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát.

A benécésektől Muttersbe vezetett az út, ahol másnap, augusztus 13-án reggel Szokoly György helyezte el az alapítvány koszorúját Zágón József sírjánál, majd szentmisét mondtak érte és az alapítvány elhunyt tagjaiért a plébániatemplomban. A jelenlegi elnök, Németh László idézte fel Zágón József alakját, aki fáradhatatlanul dolgozott az emigrációban élő magyarokért, apostoli vizitátorként, majd a Sacra Congregatio Consistorialis munkatársaként. Mindig a legnagyobb odaadással szolgálta a rábízott ügyet, egyéni érdekeit háttérbe helyezve. Így volt ez akkor is, amikor 1964-ben sor került a Pápai

Magyar Intézet átadására. Ezt tette akkor is, amikor közreműködött abban, hogy Mindszenty bíboros elhagyja a budapesti amerikai követség épületét és Nyugatra menjen, amiért sok igaztalan kritika érte.

A Magyar Sion idej első számában megjelent tanulmányból kiderült, hogy Zágón 1949-ben nem menekült Magyarországról, hanem emigrált, mert küldetést kapott, amit Mindszenty bíboros is jóvá hagyott.

Mester István az ő szellemében vezetett tovább az alapítványt. Őt az egri bazilika kriptájában temették el. Mindketten fáradhatatlanul segítették a magyar egyházat könyvkiadással (Békés-Dalos Újszövetség, Hozsanna énekeskönyv), könyvek és adományok küldésével. A Szent István Alapítvány az ő példájukat követve igyekszik végezni azt a szolgálatot, amelyért 1965-ben létrehívták. Ezzel indult újra a Szent István király nevét viselő római zarándokház, amely utódja lett az 1776-ban lebontott elődjének.

Szent István Alapítvány

„RÓZSAFÜZÉR...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Az egyénnek, az énnak meg kell hajolnia e fenséges események láttán és lelkileg át kell formálódnia. Győzelemre vezet, mert meggyőzi Isten szívét, amely minden állhatatos imádság velejárója. „Ahol ketten-hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok én köztük” (Mt 18,20). Imádkozzuk hát állhatatosan, megszakítás nélkül ugyanazt az imát égi Anyánkhhoz. Amint a gyermek minden bajban és veszélyben édesanyjához fut, úgy kiáltunk, folyamodunk a Szűzanyához minden Ave Mariával Isten trónja felé. A szeretet egy szavát ismétli mindig újból és újból, és megostromolja Isten szívét. Ennek az állhatatos, kitaró imának ígérte meg a győzelmet. Amíg belekapaszkodunk, nem roskadunk össze. Akkor török össze az ember, ha már nem tud bízni és már nincs kibe, mibe kapaszkodnia. Minden örömmünket, bánatunkat fonjuk bele e rózsafüzérbe naponként és meg-

látjuk: szebb lesz életünk, ha a „vadócba rózsát oltunk”.

Győzelemre vezet a másvilágon is! A szenvedő, a küzdő és dicsőséges Egyház tagjai segíthetnek egymáson. A szentolvasó végzése sok búcsúval jár, amellyel a tisztítóhelyen szenvedő lelkeket az örök boldogságba juttathatjuk. Így megnyitja számunkra a mennyország kapuját is. Michelangelo világhírű freskóján, az Utolsó ítéleten többek között egy embert ábrázol, aki a szentolvasóba kapaszkodva emelkedik fel az égbe.

Ha eddig nem tettük meg, a mai nap vegyük kezünkbe a szentolvasót! Soha többé ne engedjük ki onnan! Nemcsak öreg, jámbor asszonyok kezébe való az, hanem kemény férfikezekbe is! Haydn, Ampère, O’Connel, II. Rákóczi Ferenc kezében is megtaláljuk állandóan.

Milyen szép szokás, hogy a hozzátartozók az elhunyt összekulcsolt kezébe tesszik a keresztet és a szentolvasót. A szentolvasó legyen az a kulcs, amely megnyitja az örök boldogság kapuját! „Rózsafüzér Királynéja, könyörögj érettünk!” □

KULTURÁLIS PROGRAMDÉLUTÁN ÉS BÚCSÚ AUGSBURGBAN

Szent László magyar királyunk ünnepnapja alkalmából június 30-án délelőtt búcsúünnepre gyűltek össze az Augsburgban és környékén élő magyar katolikusok az augsburgi St. Max-templomban. A délelőtti ünnepi szentmisét követően kulturális programdélután várta a vendégeket.

A búcsú főcelebránsa Majnek Antal munkácsi megyéspüspök volt, aki a szentmise keretében az augsburgi Magyar Katolikus Misszió hat fiatalja számára szolgáltatta ki a bérálás szentségét. Szentbeszédében arról tanított, hogy a Szentlélek miképpen élte az Egyházat. Példaként állította a hívek elé azokat az apostolokat, akik a Szentlélek által megerősödvé bátor hithirdetőkké váltak.

A szentmisét követően kezdetét vette a kulturális programsorozat. A gyermekeket a Kuttyomfitty Társulat, a felnőtteket pedig a Szomszédnői Produkciós Iroda humoristái szórakoztatták. Majd az augsburgi Magyar Katolikus Misszió Szent Piroška Hétfégyi Magyar Óvodájának növendékei és a müncheni Re-

gös Néptáncgyűttes tagjai néptáncprodukciókkal örvendeztették meg a közönséget. Végül a résztvevők a Regös együttes vezetőjének invitálására különféle magyar körtáncokat rophattak.

Taczman Andrea

Körösi Csoma Sándor ösztöndíjas

Majnek Antal püspökkel ünnepeltek

MEGŐRZIK HAGYOMÁNYAIKAT

Dunai Sváb Kultúrcsoportok világtalálkozója

„Dunai sváb vagy: vállald!” – ez volt a jelmondata a Dunai Sváb Kultúrcsoportok idei világtalálkozásának, amelyet július 24. és augusztus 4. között immár negyedik alkalommal szervezett meg a Dunai Svábok Világszövetsége.

A rendezvénysorozat Magyarországon, Baján kezdődött és a temesvári egyházmegyében, Niczkyfalván ért véget. A mintegy kilencven résztvevő az Amerikai Egyesült Államokból, Kanadából, Braziliából, Ausztriából, Németországból és Romániából érkezett a találkozóra. A Dunai Sváb Kultúrcsoportok idei világtalálkozója a Dunai Svábok Világszövetsége; a Dunai Svábok Amerikai Országos Szövetsége; a Német Fórum; a Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa; valamint az ulmi Dunai Sváb Központi Múzeum közös szervezésében és anyagi támogatásával valósult meg.

A változatos program során szemináriumokat és előadásokat tartottak, amelyek témáit a dunai svábok története, kultúrája adta, a hagyományörzés szellemében pedig a résztvevők sváb táncokkal, énekekkel és szokásokkal ismerkedtek. A temesvári egyházmegyében tett körút első napján, augusztus 1-jén a világtalálkozó résztvevői Zsombolyára látogattak, ahol Hansi Müller koreográfus vezetésével táncszeminárium, majd kézműves-foglalkozás szerepelt a programban. A délutáni előadás során a romániai németek oroszországi kitelepítéséről, deportálásáról esett szó.

Augusztus 2-án, pénteken a világtalálkozó résztvevői a máriaradnai kegy-

templomhoz zarándokoltak, ahol Pál József Csaba temesvári megyéspüspökkel ünnepeltek szentmisét. A zenei szolgálatban Nina Laubenthal, Wilfried Michl és Franz Metz bászai származású, jelenleg Németországban élő orgonaművészek is közreműködtek. Mint azt Stefan Ihas, a világszövetség elnöke megjegyezte, számára különleges élményt jelentett az ünnep, mivel most először látogatott el az Arad megyei kegyhelyre. A Dunai Sváb Világszövetség mintegy 100 ezer tagja időről időre szervez hasonló találkozókat, felkeresik a „régii hazát”.

Stefan Ihas fontosnak tartja, hogy a dunai svábok ragaszkodjanak gyökereikhez. „Kis szigeteket alkotnak azokban az országokban, ahol élnek, és nagyon erős a honvágyuk, ezért örökölték át hagyományaikat a gyermekeikre, unokáikra.”

A csoport tagjai a zombolyai temetőben felkeresték Stefan Jäger festő és Peter Jung költő sírját, és szentmisén vettek részt a helyi római katolikus templomban. Augusztus 3-án, szombaton meglátogatták a varjasi Szent László-templomot, másnap pedig a 195 éves niczkyfalvi istenházat. Az ünnepi szentmisét Varjason Kozovits Attila helyi plébános, Niczkyfalván Lauš Nikola püspöki irodaigazgató celebrálta.

Romkat.ro

„TERET KELL ADNI A FIATALOK HANGJÁNAK”

Az ifjúság nemzetközi napja

Az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Bizottsága (COMECE) augusztus 12-én, hétfőn közleményt adott ki az ifjúság nemzetközi napja alkalmából.

„A fiatalok az Európai Unió lakosságának közel egyharmadát jelentik. Sokan közülük bizonytalanságban élnek a nagyarányú munkanélküliség miatt. Ez megakadályozza, hogy teljes mértékben hozzájáruljanak a társadalom fejlődéséhez, és megakadályozza, hogy álmodjanak és reméljenek” – olvasható a COMECE-közleményben.

A 2018-as ifjúsági szinódus tapasztalata alapján az uniós püspöki karok képviselő-szervezete emlékeztet Ferenc pápa *Christus vivit* kezdetű szinódus utáni apos-

toli buzdítására. Ebben a pápa hangsúlyozza, hogy több teret kell adni a fiatalok hangjának (...) Ennek jegyében 2019 áprilisában a COMECE tanácskozást szervezett a fiatalok társadalmi részvételéről, és a katolikus ifjúsági szervezetekkel együttműködve létrehozott egy platformot, amelynek célja, hogy segítse a fiatalokat az EU intézményeivel folytatott párbeszédben.

Ezért a COMECE örömmel üdvözlö az EU új stratégiai javaslatát, amellyel a fiatalok felé fordul. Arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy valósítsa meg stratégiáját, és nevezzen ki egy ifjúsági koordinátort azzal a céllal, hogy uniós szinten képviselje a fiatalok hangját.

Vatikáni Rádió

TENGERCSEND

Tudod, a tenger... – mondta néha, s aztán hosszú hallgatásba kezdett. Ilyenkor, azt hitte, mindenki számára érthetően beszél. A tengerről csak csönddel lehet beszélni. Ezt, ha jól emlékszik, egy könyvben olvasta még gyerekkorában.

Már elmúlt harminc éves, de nem látta még a tengert. Erre-arra megfordult már, de a kettévágott Európának mindig, szigorúan csak az innenső, keleti részén, autók és vonatok ringatták, zötyöggették többször is a szárazföld pereme felé. De valami mindig közbejött. Hogy valójában mit várt ettől a találkozástól, maga se tudta. Ez jó, gondolta, nem várok semmit. Azt várom, ami jön.

Aztán állt lent a parton. Nézte a vizet, a hullámzást, amit nem tudott és nem is akart semmihez se hasonlítani. Nem érzett semmit. Éjszaka volt, de világos, vagyis sűrű inkből. Látta a világitótorony ismétlődő fényjeleit, a másik irányban pedig, ahogy messzire fut a part, előrenyúl, mint egyik karja az öböl tágas ölelésének. Állt, pontosan azon a vonalon, amely elválasztotta a száraz és nedves fövenyt. Cipője tele volt homokkal. Szinte vakon nézte, siketén hallgatta a hullámzást. Még mindig nem érzett semmit. Talán csak annyit, mint aki hazáért – egy sosem látott otthonba. Hogy ez ellentmondás? Otthon még az ellentmondások is elviselhetők, összeférhetők.

*

A sziget olyan volt, mint a megtalált paradicsom. Meztől sétálhatott a selymes fűvön. Egy kis völgyhajlatban, kötéllal elkerített jókora területen hatalmas tarka és fekete tehén legeltek békésen. Alkalmi útítársa, a svéd fiú hirtelen futni kezdett, rohant a kötéllhez. Svédül beszélni kezdett az állatokhoz. Azok fölkapták a fejüket és elindultak felé. Rábödültek, nyomták a fejüket a tenyeréhez. Ő megsimogatta őket, és beszélt, beszélt a maga lágy, szinte éneklő anyanyelvén.

Többen is nézték a jelenetet. Volt, aki nevette, volt, aki kinevette. A svéd csak beszélt, megfeleldkezve mindenről és mindenkiről, ő meg döbbenet nézte. Eszébe jutott a halaknak és a madaraknak prédikáló Ferenc – meglepte ez a hasonlóság. Vagy csak hasonlat?

Hiszen ha értenék svédül! – gondolta. – Ha tudnám, mit mond! De ha tudnám is, vajon érteném?

*

Magával akarta vinni azt a két követ. Haza, kétezer kilométernyi távolságra. A két kő éppen elfért egy-egy markában. Két szobor volt: két kerekded kődarab, melyek, mint a legjobb szobrok, nem ábrázoltak semmit. Legfeljebb önmagukat: két kő.

Aztán mégis lerakta a két követ a nedves homokra. Az első hullám átbukott rajtuk. Már tudta, itt kell hagynia őket. Így teljes a mű, a most már közös alkotás: Címe: Két kő és tenger. Lehet perze, hogy senki se figyel majd föl rá. Hiszen annyi víz van itt és annyi kő. Nem, biztos, hogy valaki is észre fogja venni. De nem is lehetetlen. Ő is észrevette...

*

A férfi ballagott a parton. A víz mellett, lába előtt vagy mögött néha fölfutott egy hullám a partra. A férfi vagy negyvenéves lehetett, kissé vizenyős szemű, középmagas és középsúlyú, sűrű, mint a homok.

Ballagott észak felé, nyakában fényképezőgép, fotózott. Az algát, amit vastagon terített a partra a tenger, a kinyílt és töredezett kagylókat, a sirályokat, a föveny gyűrődéseit. És a saját lábnyomait, melyeket eltörölt a hullám.

Ezeket fotografálta a sziget tengernyi műemléke helyett. Az életet és a pusztulást – mondta, ha valaki kérdezte –, szóval az életet. Ez maradt uram, és ez marad meg. Ez a fontos. A vegetáció és a rothadás, a keletkezés és az elmúlás, az élet, ért engem, uram, ért engem...?

Kipke Tamás

ÜLDÖZŐK ÉS ÜLDÖZÖTTÉK

Nemrég megjelent, legújabb, „Üldözők és üldözöttek” című könyvében Bálint László esettanulmányokat közöl a kommunista diktatúra erőszakos szerveinek több vezetőjéről, valamint az elnyomó intézkedések áldozatairól. A szerző részben saját tapasztalatait, zömében azonban az Allambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárát idézve mutatja be azoknak a pályafutását, akikre a rendszer – mint „politikailag szilárd elvtársakra” – támaszkodott az ellenségnek tartott személyek könyörtelen üldözésében.

Bálint László bevezetőjében hangsúlyozza, hogy nem pályázik irodalmi babérokra, és ezért teljesen kritikátlanul hagyja a Kádár-korszak dédelgett írójának, Berkesi Andrásnak a könyveit, viszont görcső alá veszi a szerző belüleges előéletét. Ez a 45-ben alakult Katonapolitikai Osztályon indult, ahol azonban alighanem annyira visszaélt hatalmával, hogy miután átkerült a nem kevésbé kegyetlen módszereket alkalmazó ÁVH-hoz és ott kitört a belső harc, az erősebb félnek kapóra jöttek Berkesi kicsapongásai, úgyhogy 1951-ben perbe fogták és kerekén tíz évi börtönbüntetésre ítélték. Három évvel később viszont már fordult a kocka és minden vádpont alól felmentették, így Berkesi András teljesen tisztára mosott múlttal csatlakozott azokhoz az ÁVH-sokhoz, akik 1956 októ-

berében fegyverrel harcoltak a forradalmárok ellen, majd feltehetően ő is jobbnak látta, hogy a Tökölön állomásozó szovjet csapatok védelme alá helyezze magát. Mind ezért a Kádár-rendszer magas kitüntetésben részesítette. Előélete során szerzett bőséges tapasztalatait nagy példányszámban kiadott kémtörténetekben formálta a diktatúrával szemben állók immár regénybeli megalázására. Azonban míg Berkesi az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után az ügyeletes

bestseller-író dicsfényében sütkérezett, az őt is védelmező titkosrendőrség folytatta mindazok üldözését, akik nem hunytak némán szemet a diktatúra törvénytelenégei felett.

A Rákosi Mátyás nevével fémjelzett önkényuralomhoz hasonlóan a Kádár-rendszer is egyik legfőbb ellenfelének tekintette a római katolikus egyházat. Így az „Üldözők és üldözöttek” című könyv is megrendítő példát idéz erre az egyenlőtlen harcra. Ugyanis már a világháborút követő évek-

ben megkezdődött az egyházi személyek, sőt a szertartások megfigyelése. Így került az ÁVH látókörébe Könyves Tibor jezsuita szerzetes, a hódmezővásárhelyi Szent István-templom lelkésze, és a közeli iskola hitoktatója. Könyves Tibor nem rejtette véka alá, hogy mit gondol az ateista diktatúráról, és szentbeszédei-vel is figyelemztette a hívőket, hogy a kommunizmus ki akarja ölni az emberek lelkéből a vallási érzelmeket, mert így próbálja világi hatalmát megszilárdítani az emberek fölött. A templomba besurrant besúgó egybehangzó állítása alapján a papot 1948 őszén perbe fogták és államellenes izgatás címén 3 évi börtönrre ítélték. Miután büntetését az utolsó napig letöltötte, az ÁVH elrendelte internálását és csak a Sztálin halálát követő rövid enyhülési időszak során szabadult. Papi hivatalának gyakorlását ekkor sem engedélyezték és még a 60-as évek elején – megfélemlítési céllal – jezsuiták ellen indított megtorlás keretében is napokon át hallgatták ki a hírhedt budapesti Gyorskocsi utcai fogdában.

Bálint László nemrég kiadott könyvében nem feledkezik meg a titkosrendőrség kormányzati vezetéséről, a belügyminiszterekről sem, akiket súlyos politikai felelősség terhel a kommunista rendszer idején elkövetett embertelenségeikért.

Vincze András

BÖRTÖNNEL KEZDŐDÖTT

Mi lesz veled, Európa? Manapság igen sok szó esik az öreg földrész helyzetéről. Az „öngyilkos merénylők” útjára tér? Meri kigyógyul a 20. századi diktatúrák után máig megmaradt szélsőségeiből? Bizony többről van szó, mint az Európai Unióról, politikáról. Legfőképp arról, amit európai kereszténységnek ismerünk.

Szent Pál apostol és segítői, Barnabás, Szilás, Timóteus, Márk apostoli első és második missziós útja kezdetben Kis-Ázsiába vezetett. Ott hirdették az Úr igéjét. A kis-ázsiai Lisztrában csatlakozott hozzájuk Timóteus. Majd ott történt, pontosan nem tudjuk miként, az a történelmi fordulat, melyről az újszövetségi Szentírás Apostolok Cselekedetei című könyvéből azt tudjuk, hogy „mivel a Szentlélek megtiltotta”, hogy Kis-Ázsiában tovább prédikáljanak, lementek Troászba (mely kis-ázsiai város neve a nevezetes tró-

jai háborúval függ össze). „Itt egy éjszaka Pálnak látomása volt: egy macedón férfi állt eléje ezzel a kéréssel: Jöjj át Macedóniába és segíts rajtunk!” E jelenés után mindjárt azon voltunk, hogy elinduljunk Macedónia felé, abban a biztos tudatban, hogy Isten rendelt minket oda az evangélium hirdetésére.” Itt vált a Szentírás többszámra, jelölül annak, hogy ekkor csatlakozott az Apostolok Cselekedetei szerzője, Szent Lukács, az orvos.

Így kezdődött az európai kereszténység: „Troászban tengerre szállva egyenesen Szamotrakiába értünk, másnap Neápolisba, innen meg Filippibe”. Filippi az ókori Macedónia nagyvárosa volt. Itt alakították meg Szent Pál és munkatársai az első európai keresztény közösséget. Filippi a 7. századig virágzó nagyváros volt, mely Nagy Sándor apjától, I. Fülöp királytól kapta nevét. Szent Pál többször is járt ott és közvetlen

hangú, baráti levele is tanúsítja kapcsolatát ezzel az egyházközösséggel. Filippi aztán földrengések és szláv törzsek támadásai nyomán elpusztult. Az oszmán-török hódítás után csak romjai maradtak. E romok 2016 óta, a világörökség részét képezik.

Egy alkalommal aztán, amikor Pál és társai az imaház felé tartottak, egy megszállott, „jövendölő” lánnyal találkozott. Gazdáinak nagy hasznot hajtott ez a lány és mikor Szent Pál kiüzte belőle a gonosz lelket, ezek elhesztettek látták ezt a lehetőséget. Feljelentették Pált és Szilást, hogy „zavart keltenek városunkban.” A bírák megverették őket és bebörtönözték. „A börtönőr a kapott parancs szerint lábukat kalodába zárta.”

Így kezdődött az európai kereszténység története. Hithirdetéssel, börtönnel, közösségépítéssel, a Szentlélek ösztönzésével.

Rosdy Pál

CSENGŐHANG

Nemcsak az okostelefonok, de a szerényebb képességű, korosabb mobilok tulajdonosai is tudják: nem minden csengőhang csengőhang. Különböző dallamok, zörejek, zajok jelezhetik, ha éppen „megcsörget” valaki, mert beszélni szeretne velünk. Sőt, az igazi – a legszebben, legtisztábban csilingelő – csengő hangjának tűnő hívásjelzés sem igazi csengőhangtól származik. Ma már bármilyen hang előállítható mesterségesen is. De minden okosság és technikai bravúr ellenére a csengőnek megvannak a semmivel sem helyettesíthető, hiteles klasszikusai.

A tisztán, szépen csengő hangról, a csengő kacagásról nagyon sokan írtak. József Attila magát a harangoeskát is kedves versezetbe szedte. Így kezdte: „A csengőücsinálást / Felfedezni csak az tudja, / Aki kedvese kék szemét / Elfeledni sohasem tudta...”

Papageno, a híres Mozart-opera, A varázsfuvola madarásza is kap egy csengőhangot az Éj királynőjének udvarhölgyeitől, hogy megvédje gazdáját és magát a bajtól. Ezzel és a csengőhangokra komponált kórusművel sikerül elvarázsolni még a gonosz Monostatost és az ő szolgáit is: „Mily szép ez, mily tiszta, mily égi csoda... Ily szépet nem halottam én még soha...”

A csengő vagy Az éjszakai csengő (Il campanello vagy Il campanello di notte) című Donizetti-vígoperában, azon belül a lakodalmas házban a vendégek távoztása után szólal meg többször is a csengő. Az ifjú Enrico mindig másféle állótzetben csenget be az idős patikushoz, hogy gyógyszerrel kérjen különböző bajokra. A parádés alakoskodás és pajkoskodás célja mi más lehetne, mint a nászéjszaka megakadályozása.

Maradva a muzsikánál, idézhetnénk, ha szóval elmondhatnánk, milyen szépen szólnak a csengőücsügüttesek. Vagy dúdolhatjuk a népdalokat, melyekben van legalább egy kis csengő. Ugye ismerős ez az ének: „Sárga csikó, csengő rajta, / vajon hová megyünk rajta, / huzsedári huzsedom.” A folytatás kicsit huncut, de ma már ez is klasszikus, a különböző feldolgozásokat szolisták, kórusok éneklék, zenekarok játsszák.

A csengős csikó meghihlette Móra Ferencet is. Bár A zengő ábécében éppen nem cseng, még akkor sem – vagy éppen azért –, mert azt írta a szerző: „Csengő csikó heverész.” Tehát csend van. Bár ha alszik a csikó, elképzelhető, hogy alomban csenget egy picit – miként József Attila Altatójában a villamos.

Csend és csengetés – ezt a címet adta Lackfi János Weöres Sándor nyomán írt versének. „Bóbíta, Bóbíta táncol, / Táncol az éteri válasz: / »Bal kezemen csini csengő, / Jobbom a csend hona, válassz!«” Ha már Weöres és csend, valamint csengő, akkor mi más következhetne mint a Száncsengő. „Éj-mélyből fölzengő / - csing-ling-ling - száncsengő. / Száncsengő - csing-ling-ling - / tél öblén távol ring.”

De hol van még a tél?! Most még csak – vagy már – októbert mutat a naptár.

Filip Gabriella

MÁRTON ÁRON
„NYOMÁBAN”

Tizennégy résztvevő járta végig a Márton Áron Imatúra útvonalát Erdélyben Szeltersztől Csíkzsögödig július 20–28. között. A túrázók hét egész napot és két fél napot gyalogoltak végig csendben, érintve többek közt a Királyt, Erdőfület és a csíkszentimrei Büdösfürdőt is. Négy jezsuita lelkesítő vezető segítette a záródokokat a túra folyamán, hozzájuk fordulhattak a nap végén kérdésekkel. □

A JÓ PÁSZTOR NYOMÁBAN

Beiktatták érseki szolgálatába Udvardy Györgyöt

„Tiszteletreméltó Testvérünk! Gondoskodva a nép lelki életéről, megerősítve a Magyarok Nagyasszonya, Szent István király és Boldog Gizella hathatós közbenjárása által, szavaiddal és példáddal tanítsd nyájadat az evangéliumi parancsok szüntelen megtartására... – hangzott fel Ferenc pápa bullájából az egyházfői buzdítás augusztus 31-én Veszprémben, a Szent Mihály-bazilika-főszékesegyházban, a nyugállományba vonuló Márfi Gyula érsek-metropolita utódjával július 12-én kinevezett Udvardy György (korábbi pécsi megyéspüspök) ünnepélyes beiktatási szertartásán.

Az egyházi értelemben hivatalos beiktatást megelőzően az új főpásztor az érseki palota kápolnájában a pápa képviselőjében jelen lévő Michael August Blume, magyarországi apostoli nuncius és Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek előtt latin nyelven letette a hitvallást, illetve esküvel kinyilvánította hűségét a Katolikus Egyház és az Apostoli Szentszék iránt, aláírásával is megerősítve azt. Az eseményt a hívek is nyomon kísérhették a bazilikában és a környező templomokban felállított, valamint a szabadtéri kivetítőkön.

A beiktatás ünnepi szentmise keretében történt az egyházmegye papságának, híveinek, az állam és közélet vezető személyiségeinek részvételével a bazilikában. Az eseményre szép számmal érkeztek papok és hívek a Pécsi Egyházmegyből is, valamint a határon túli magyar egyházmegyékből, és a protestáns egyházak képviselőitől is. A liturgia első mozzanataként M. A. Blume nuncius felolvasta latinul a kinevezésről szóló pápai bullát, majd azt magyarul is ismertették. A beiktatási szertartás elején Márfi Gyula emeritus érsek átadta a jópásztori vezérlő szolgálatot jelképező pásztorbot a nunciának, aki tovább adta azt Udvardy Györgynek, majd az új főpásztor elfoglalta érseki székét az oltár mellett. Ezt követően az egyházmegye papságának, az egyházmegyeben szolgáló szerzetespapoknak, állandó diakónusoknak a békeköszöntése az új érsekkel, kifejezve engedelmességüket az új lelki vezető iránt.

A szentmise olvasmánya (Ez 34,11–17) és a szentlecke (1Pt 5,1–5) egyaránt a hívek és papok nyáját vezető Jó Pásztor gondoskodó, őrző és irányító szolgálatáról emlékeztet meg, az evangélium pedig (Mt 6,5–15) az imádság helyes módjáról, a Miatyánk szellemiségéről. Mindezek alapján elmélkedett Udvardy György érsek szentbeszédében most kezdődő veszprémi egyházmegyei szolgálatának célkitűzéseiről, pásztori feladatairól.

Kiemelte: A pásztor képe, amely a mindennapi tapasztalat alapul, jól kifejezte a nép Istenhez fűződő kapcsolatát. Ezt a képet vette magára Jézus Krisztus, és ezt teljesítette be megtestesülésével, tanításával, halálával és föltámadásával. Ugyanezt a pásztori magatartást kívánja meg azóta is mindazoktól a szolgálóktól az Úr, akiket meghív és kiválaszt, hogy vele legyenek ebben a munkában. *„Én vagyok a Jó Pásztor, életemet adom a juhokért – idézte Jézust, majd hozzáfűzte: Ez a mindent odaadó gondoskodás jellemzi Isten atyátságát, s indítja a keresztény embert a jézusi imára, amelyben Isten bízott Mi Atyánknak szólítja.*

Minden korosztály, de leginkább a fiatalok vágyakoznak az igazság biztos, hiteles és meggyőző képviselőjére. Egyháznak egyetemes tanításával nekik is felmutatja Krisztust és igaz tanítását, ami valódi boldogságra vezet. Jézus üzenete ugyanis: *„Én azért jöttem, hogy életetek legyen, és bőségben legyen”.* S e boldog, méltó, örömteli élet ígéretét akarják hirdetni, erről akarnak tanúságot tenni meggyőződéssel papok, püspökök, szerzetesek, katekéták és világi hívek is. Egyháznak Jézustól erre kapott kifejezett parancsot, mutatott rá: *„Menjetelek*

Udvardy György, az új veszprémi érsek

az egész világra, és tegyétek tanítványokká mind a népeket”.

Az a meggyőződés vezet, hangsúlyozta végül az érsek, hogy Egyházunknak van mondanivalója a mai ember életével, gondoljaival, félelmeivel, aggodalmaival kapcsolatban, s van üzenete a hívők és nem hívők felé egyaránt. Ezért az egyházmegyében, a plébániákon, oktatási intézményekben, és más pasztorális tevékenységekben elsőrendű feladatként tekintek a keresztségben ajándékul kapott méltóság megerősítésére, bátor, természetes megélésére, a keresztény identitás kialakítására és megerősítésére, zárta gondolatait.

A szentmise végén köszöntések és köszönetnyilvánítások hangoztak el a leköszönő és a beiktatott új érsekhez. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nevében Veres András elnök, győri püspök köszöntötte meg Márfi érseknek két évtizedes szolgálatát a püspökök közösségében, kiemelve mindig derűs jelenlétét, humorát, amely súlyos betegség idején sem hagyta el, s kívánta, hogy nyugdíjas éveit is Isten dicsőségére és az Egyház javára tudja fordítani. Udvardy György érsekhez (az MKPK al-elnökéhez) fordulva rámutatott: sokszor szembesülnünk kell azzal az életben, hogy gyorsan kell váltani. Ezzel az érseknek a Pécsi Egyházmegye éléről a Veszprémi főegyházmegye élére való „váratlan” kinevezésére utalt. Méltatta a főpásztor határozott, világos, alapos eljárással és elszántsággal végzett pécsi szolgálatát, hozzátéve: ottani tapasztalatait nyilván Veszprémben is kamatoztatni fogja. Ehhez kívánt sok erőt és tevékeny éveket számára.

Szerenka Miklós, érseki helynök a veszprémi egyházmegye papsága nevében méltatta, hogy Márfi érsek hivatásának tendenciáit mindig áldozatos szeretettel törekedett végezni. Az új érseknek pedig előre is köszönetét fejezte ki, hogy gyakorlott vezetőként bizonyára szeretetközösségekben szervezi majd papok és hívek együtt munkálkodását az egyházmegyében.

Az egyházmegye hívei nevében Cserján György köszöntötte az új főpásztort, kérve Isten kegyelmét, áldását, hogy jó pásztor módjára vezesse híveit. Végül Márfi érsek úr mondott köszönetet mindazoknak, akik 52 éves papi, 22 éves püspöki szolgálatában segítettek. Végül kérte, hogy imádkozzanak érte is, hogy hátralévő nyugdíjas idejében bepótolhassa még azokat feladatokat, amelyekre eddig nem volt ideje, ereje. Sik Sándor verssoraival zárta gondolatait a Mennyei Atyával való közelgő találkozásra utalva: *„Jaj, csak akkor el ne késsen, / Hozzád csukló szívverésem / Én Istenem, / Csak az ament el ne vétsem.”*

Toldi Éva

(Fotó: Veszprémi Főegyházmegye)

„ÉRTETEK VAGYOK PÜSPÖK”

Püspökké szentelték Marton Zsoltot, a Váci Egyházmegye új főpásztorát

Marton Zsoltot, a budapesti Központi Papnevelő Intézet eddigi rektorát Szent Bertalan apostol ünnepén, augusztus 24-én a váci székesegyházban ünnepi szentmise keretében püspökké szentelték és beiktatták hivatalába. A főszentelő Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek volt, a társszentelők pedig Michael August Blume apostoli nuncius és Beer Miklós ny. váci megyéspüspök voltak.

Marton Zsoltot Ferenc pápa július 12-én nevezte ki a Váci Egyházmegye élére, miután elődje, Beer Miklós hetvenötödik életévének betöltésekor benyújtotta lemondását.

A Szent Bertalan apostol ünnepén bemutatott szentmisén koncelebrált Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke; az MKPK majdnem valamennyi jelenlegi és nyugállományban levő tagja, határon túli magyar püspökök, valamint Antonín Basler olmützi segédpüspök, aki a Váci Egyházmegyének két püspököt is adó Althann család leszármazottja.

A szentmise elején Beer Miklós ny. váci megyéspüspök köszöntötte az egybegyűlteket, majd az olvasmányok után kezdődött a püspökszentelés szertartása. Ferenc pápa július 12-én kelt bullájának felolvasása után Erdő Péter bíboros mondott szentbeszédet, melyből az alábbiakban közlünk részleteket.

„(...) A mai evangéliumban egy apostoltól hallottunk, akit az elbeszélés Nátánaelnek nevez. Azért választotta az Egyház ezt a szentírási szakaszt a mai ünnepre, mert elfogadja a hagyományt, hogy ez a Nátánael azonos Bertalan apostollal.

Különleges ennek az apostolnak a meghívása, hiszen először csak érdeklődőként közeledik Jézushoz. Neki nem mondta Jézus, hogy „Kövess engem!”. Egy olyan belső eseményre utal, amely megrendíti ezt az őszintén kereső embert: „Láttalak a fügefá alatt.” Ezek a szavak arról győzik meg Bertalant ellenállhatatlan erővel, hogy Jézus a szíveket vizsgálja, hogy ő az Isten fia. Tehát nem csak Péter vallja meg később, hogy Jézusban felismerte a Messiást, de kialakul ez a meggyőződés titokzatos módon Bertalan szívében is. Jézus pedig az ő hitvallására is válaszol. Ígéretet tesz neki, nem arra, hogy rá építi az Egyházat, hanem arra, hogy még inkább bevezeti őt az Istennel való szeretetkapcsolat élményébe és titkába.

Zsolt testvérünk is átélte a Krisztushoz fűződő személyes kapcsolat nagyszerűségét. Már papi jelmondatául a Jelenések könyvének szavait választotta: „Légy hű mindhalálig, és neked adom az örök élet koronáját” (Jel 2,10).

Jézus Krisztus azt kéri minden megtérő embertől, hogy higgyen benne és kövesse őt. Nem parancsok sokaságát sorolja fel. Még a gazdag ifjúnak is először azt mondja: „Tartsd meg a parancsokat.” Utána azonban felszólítja: „Jöjj és kövess engem!” Ahogyan Benedek pápa a Názáreti Jézusról szóló könyvében rámutatott, Jézusnak mint Messiásnak az új törvénye azt tartalmazza, hogy személyesen őt kövessük. Még a szeretet parancsát is így fogalmazza meg: „Szeresétek egymást, ahogy én szerettelek titeket!” (Jn 13,34).

A kereszténység tehát nem pusztán életfilozófia, nem hasznos tanácsok gyűjteménye arról, hogy hogyan éljünk kellemesen. A kereszténység nem a világ megfigyeléséből összegyűjtött tapasztalatok elméleti rendszere, nem is csupán valamilyen aktuális szociális program, hanem tanítványság, magának Jézusnak a követése.

Ehhez pedig az szükséges, hogy ismerjük és hűségesen őrizzük tanítását. Ismerjük fel és fogadjuk el megváltói művét, éljük kegyelmi ajándékaival. Tehát mindig vissza kell térnünk hozzá, az ősi forráshoz. Elevenen kell tartanunk a hozzá fűződő kapcsolatot az imádságban, a kegyelmi életben és a szeretetben. Tudnunk kell, hogy a hozzá vezető út az apostolokon és a történelem ösvényein járó Egyházon keresztül vezet. A hűség tehát a keresztény ember döntő tulajdonsága. Különösen fontos ez az apostol-utód számára, akit maga Jézus is gondnoknak, vagyonkezelőnek nevez és kijelenti róla, hogy nem kívánnak tőle mást, mint azt, hogy hűséges legyen.

Zsolt testvérünk püspöki jelmondatában felragyog a válasz, Isten válasza az ember hűségére. Hiszen a Korintusiakhoz írt levélből vett idézet így hangzik: „Hűséges az Isten” (1Kor 10,13). A folytatás pedig Szent Pál megfogalmazásában a következő: „Erőtökön felül nem hagy megkísérteni, hanem a kísértéssel

együtt a szabadulás lehetőségét is megadja, hogy kibírjátok”. Nagyon illenek ezek a szavak arra, aki a mai korban folytatja az apostolok szolgálatát. (...)

Kérjük szentelendő püspöktestvérünk számára, hogy kapjon erőt és világosságot a kitartható és a Krisztushoz való hűséghez. Tapasztalja

meg Isten hűségét és szeretetét életében és szolgálatában, kísérje püspöktestvéreinek, a papságnak, a diakónusoknak és az egész hívő közösségnek együttműködő szeretete, Szent Bertalan apostolnak és Szent Mihály főangyalnak, a Váci Egyházmegye védőszentjének közbenjáró segítségével. Ámen.”

A szentelési szertartást követően, a szentmise végén Marton Zsolt püspök szólt az egybegyűltekhöz. „Szeretnék püspökként is ember lenni” – hangsúlyozta. Az egyházmegye híveinek a Szent Ágostontól kölcsönzött idézettel azt üzentte: „Veletek vagyok keresztény, és értetek vagyok püspök.” Arra kérte a híveket, szeressék a papjaikat, imádkozzanak értük. „Veletek együtt alkotjuk Krisztus Egyházát. Mivel püspökként is szeretném megismerni az egyházmegyémet, a plébániai ünnepek alkalmával találkozni fogunk.”

Jövőbeli püspöki szolgálatára egy hasonlatot hozott: „nem bozótvággal jöttem vissza az egyházmegyébe, de jó szőlőgazda módjára – a Szentlélekre figyelve –, ha kell, megmetszem a szőlőt ott és akkor, amikor szükséges. Nem azért, hogy fájjon a vesszőknek, hanem hogy a tőke még bővebben teremjen.”

Marton Zsolt püspöki címerének pajzsában szerepel a piros szín, a mindhalálig való szeretet jelképe. Püspöki kinevezését egy vértanú szent emléknapiján kapta, szentelését pedig egy vértanú apostol (Szent Bertalan) ünnepén tartották – ezt isteni üzenetként értelmezi. „Kész akarok lenni az életemet is odaadni Egyházaért és a rám bízottakért. Meghívom az egyházmegyémet, hogy a jövőben is elszánt hűséggel, és szelíd szeretettel ragaszkodjunk az evangéliumi hithez és tiszta erkölcsiséghez” – mondta az egyházmegye új püspöke.

(Fotó: Magyar Kurír/Lambert Attila)

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydnegasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@dioceselinz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztováz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpühl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki

Egyházmegye: Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Misszió Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de www.stuttgarteri-katolikusok.de és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnáján minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10:30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Cointrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombaton, 18:00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPE POZSONYBAN

Az előző éveknél is többen töltötték meg a pozsonyi Szent Márton-székesegyházat augusztus 20-án, Szent István király ünnepén. Már hagyománya van annak, hogy a pozsonyiak, valamint a közelebbi és távolabbi településekről Pozsonyba érkező vendégek a koronázó templomban gyűlnek össze az István-napi ünnepi szentmisére. Többen tájékságuk népviseletében, illetve cserkészgyehában jöttek a pozsonyi dómba, ahol több száz hívő ünneplőbe öltöztetett lelké imádkozott és énekelt anyanyelvén.

Molnár Tamás, pozsonyi magyar lelkipásztor a szentmise főcelebránsaként köszöntötte a szép számban összegyűlt ünneplőket. Homiliáját Szentimrei Jenő „A magyar szent korona” című költeményének részleteivel kezdte. A költemény sorai segítettek a híveket azon történelmi tény tudatosításában, hogy Isten oltalmába ajánlott népként, egy buzgó apostol népeként, a szent korona népeként gyűltek össze, lélekből mindazokkal együtt ünnepelve, akiket Szent István halála előtt, 1038. augusztus 15-én Szűz Máriára, a Nagyboldogasszonyra bízott. Joggal tiszteljük tehát Máriát a Magyarok Nagyasszonyaként, akinek gyakori ábrázolása a szent koronával a fején – mint például a jelenben a nyolcszáz éves bényi templomban is – mély értelmű üzenetet közvetít számunkra, Mária gyermekei számára. A lelkipásztor felhívta a hívek figyelmét arra, hogy a pozsonyi szentmisére olyan helyen gyűltek össze, ahol királyok és királynék, illetve egy királynő fejére került egykor a magyar korona, abban a székesegyházban, amelynek égbe ívelő tornyán az aranypárnán fénylő korona hirdeti, hogy népünk gazdag történelmének egy korszakában, az 1563 és 1830 közötti években ezen a helyen került sor a koronázási szertartásokra.

„De nem csak egyszerűen egy fontos történelmi helyen találjuk meg – folytatva beszédét a helyi lelkipásztor –, hanem egyben egy szent helyen is, egy templom falai között. Mert hát magyarságunktól elválaszthatatlan kéne hogy legyen a kereszténység, s önazonosságunk meghatározásában nemzeti hovatartozásunknál nem lehet kevésbé fontos a hitünkhöz való hűségves ragaszkodásunk sem. Imádkozó népként gyűltünk össze. Istenhez imádkozunk, a Boldogasszony oltalmáért imádkozunk, Szent István király közbenjárásáért imádkozunk.”

„Azért is imádkozz, hogy Isten tartsa távol tőled a restséget és a tunyaságot” – emelte ki a szentmise szónoka István egyik intelmének sorát. A lelkipásztor meghívta a híveket arra, hogy a követke-

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat estenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

HIRDETÉS

Hazatelepülőknek, interneten megnevezhető: Eladó ház Pécs, Mecsekoldal, H 370897. Új ár: 51 millió HUF, ca. 159 ezer EUR.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98

E-mail: eletunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck:
Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt teilweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Megrongálták a fatimai magyar keresztút stációit

Vándalok obszcén felirattal gyalázták meg a fatimai magyar keresztút négy stációját július 26-án reggelre virradóra – adta hírül a keresztényellenes megnyilvánulásokat megfigyelő szervezet, az OIDAC-Europe honlapja. Az ismeretlen elkövetők sárga festékekkel fújták le a domborműveken szereplő alakokat, majd obszcén feliratokat festettek alájuk. A fatimai kegyhely üzemeltetői közölték, az esetet jelentették a hatóságoknak. Bár a helyreállítást azonnal megkezdték, hosszú időt fog igénybe venni, mivel a stációk speciális kőből készültek, emellett számos műemlékvédelmi előírást is be kell tartani a tisztítás során. Amíg a munka folyik, a zárandokok nyugalmanak megőrzése érdekében a kápolnák paravánnal takarják el, melyen a domborművek rongálás előtti állapota lesz látható.

Magyar kapucinusok fogadalomtétele Milánóban

Milánóban szeptember 1-jén kilenc testvér köteleződött el ünnepélyesen és egész életre szólóan a kapucinus szerzetesi életben. A különböző rendtartományok közös képzési rendszerében a három időleges fogadalmat év leteltével kérhetik a testvérek ünnepélyes fogadalomra való bocsátásukat. Assisi Szent Ferenc rendjének három nagy ága van: az elsőhöz tartoznak a kapucinusok mellett a kisebb testvérek és a minoriták közösségei, a másodikhoz a Szent Klára nyomán kialakult klarisszák, a harmadik a Ferences Világi Rend tagjai.

Horvát zarándoklat Mariazellben

A hagyományos gradistyei horvát nagy zarándoklatot augusztus 24–25-én tartották Mariazellben. A szombat esti szentmisét Ágidius Zsifkovics kismartoni (eisenstadti) püspök felkérésére Székely János szombathelyi megyéspüspök celebrálta. A testvériességnek, a jó szomszédi viszonyok szép megnyilvánulása volt, mikor az osztrák püspök magyar nyelven köszöntötte Székely Jánost és a Magyarországról érkezettek. A szombathelyi főpásztor horvátul viszonzta a köszöntőszavakat, és horvát nyelven celebrálta az ünnepi szentmisét, valamint vezette az azt követő körmenetet a Mariazelli Szűzanya vándorszobrával, amely idén a szentpéterfai plébánia horvát falvaiban (Felsőcsatár, Horvátlövő, Narda, Szentpéterfa) „vendégeskedett”. A horvát zarándoklatra vitték vissza gyalogosan Nardáról Mariazellbe. A szentbeszédet a szentpéterfai születésű, Ausztriában szolgáló Hirschl József nyugalmazott plébános mondta.

Iskolakezdés Kárpátalján

Több mint 300 magyar gyermek iskolakezdését támogatja Kárpátalján a Katolikus Karitás – mondta el Écsy Gábor, a szervezet országos igazgatója Kőrösmezőn megtartott sajtótájékoztatóján augusztus 28-án. Kárpátalja legtávolabbi magyar lakta településén 30 kisiskolást kapott iskolatáskát és tanszereket, köztük színes ceruzákat, füzeteket, zsírkrét-

tákat. A Karitás Kőrösmezőn, Rahón, Nagybecsköny és Técsőn a magyar iskoláknak és óvodáknak átadta azokat a megváltozott munkaképességű dolgozók által elkészített fociabdákat is, melyeket a magyar állam adományozott a gyermekeknek. A Karitás elsősorban Kárpátalja legtávolabbi, legnehezebben megközelíthető településeire juttatja el támogatását a tanévkezdésre. A Katolikus Karitás „Legyen öröm az iskolakezdés!” mottóval indított segélyakciót, amelynek célja, hogy országos összefogás keretében mintegy 6000 gyermeknek segíthessenek az iskolakezdés első napjaiban. (Fotó: Katolikus Karitás)

Szentmise a kassai vértanúk emlékére

Kőrösi Márk, Grodecz Menyhért és Pongrácz István katolikus papok mártírhalálának 400. évfordulójára emlékeztek Kassán szeptember 7–8-án. A megemlékezéseken részt vett Erdő Péter bíboros, prímás, aki szeptember 8-án, vasárnap a vértanúság helyszínén, a kassai premonstréi templomban mutatott be szentmisét. A kassai vértanúk halálának 400. évfordulója alkalmából, „Megújulni a hűségben” mottóval meghirdetett emlékévet tavaly december 1-jén nyitotta meg Bernard Bober kassai érsek-metropolita az Árpád-házi Szent Erzsébet-főszékesegyházban. A jubileum alkalmából a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia november 13-án, szerdán nemzetközi zarándoknapot szervez, amelynek helyszíne Esztergom lesz.

„Hazataláló tábor” a Délvidéken

A Boldogasszony Iskolánövérké közösségének tagjai a Szathmáry Karolina Kollégium munkatársaival közösen július 13. és 18. között magyar fiatalok számára mozgó magyarság tábort szerveztek, melynek kiemelt témája a felelősségvállalás volt. A táborban közel 100 középiskolás és egyetemista fiatal vett részt, akik Magyarországról, illetve Vajdaság különböző részéről érkeztek. A Hazataláló tábor alkalmat és teret adott a különböző helyekről és környezetből jövő fiataloknak kapcsolatokat építeni, közösen élményeket feldolgozni, és emberségben növekedni. Olyan kincseket gyűjtöttek, melyeket magukkal vivén szebbé tehetik a világot.

A vallásüldözés áldozatainak emléknapija

Az Egyesült Nemzetek Szervezete 2019. májusi közgyűlésének döntése értelmében idén augusztus 22-én tartották meg először a vallásüldözés áldozatainak nemzetközi emléknapiját. „Ezen a napon még egyszer kifejezzük határozott támogatásunkat azok felé, akik vallási vagy személyes meggyőződésből fakadó üldözés áldozatai. Kifejezzük támogatásunkat, és minden tőlünk telhető megteszünk, hogy megelőzzük a hasonló támadásokat, és arra szólítunk fel mindenkit, hogy a hasonló esetek felelőseit vonják felelősségre” – hangsúlyozta közleményében António Guterres, az ENSZ főtitkára.

Az úzvölgyi csatára emlékeztek

Több ezren vettek részt augusztus 26-án, hétfőn az úzvölgyi temetőben tartott megemlékező ünnepségen. Az eseményen a II. világháború úzvölgyi csatájának 75. évfordulójára emlékeztek, és a résztvevők lerótták kegyeletüket a temetőben nyugvó hősök emléké előtt. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Tamás József gyulafehérvári segédpüspök volt, beszédét mondott Bőjte Csaba ferences szerzetes. □

Tanszereket adományozott a Karitás

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPE LONDONBAN

Szeptember első vasárnapján Angliában és legfőképpen Londonban élő magyarok összegyűltek megünnepelni Szent István király ünnepét a brentfordi Szent János evangélista-templomban.

Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Cserhádi Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök, egyben a külföldi magyar katolikusok lelkipásztori ellátásával megbízott segédpüspök volt.

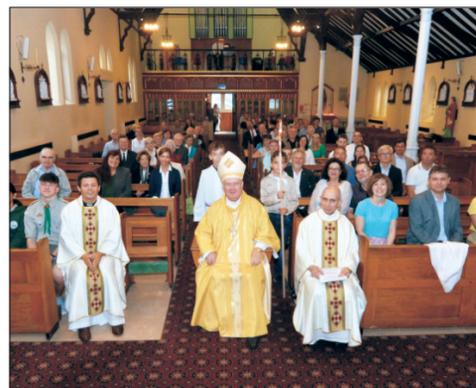
Prédikációjában a 33. zsoltárt idézve: „Boldog a nemzet, amelynek Isten az Úr” buzdította a magyar testvéreket a Teremtő és a teremtett világ rendjének megbecsülésére, egymás nyelvének, kultúrájának, szabadságának kölcsönös tiszteletére és megbecsülésére. „Szent István király Londonban újra összegyűjtött minket, hogy újra elmondja intelmeit, hirdesse a bölcsesség, az igazság, a szeretet és a béke királyi útját, azokat a szép értékeket és erényeket, amelyek mindig naggyá tették az embert, naggyá tették népünket, és a jövőben is naggyá teszik mindazokat, akik félik az Istent, bárhol is éljenek e világon.”

A szentmise elején megáldották az új kenyeret, a végén pedig az új

tabernákulumot, amelyet a szentmise után a Szent István ház első emeleti kápolnájában helyeztek el. Az idén is kiosztották a Szent István-díjakat. Az idei kitüntetettek: Cserhádi Ferenc püspök, Gyarmati László és Herman család: Imre, Panka és Zoárd.

A szentmisét a nemzeti imánkkal, a magyar Himnusszal zártuk. A közös ünnepély folytatódott a Szent István házban, a Mindszenty teremben, közös ebéddel, amelyet jó hangulat kísért.

Csicsó János angliai főlelkész (Fotó: Horváth Ádám)

Püspöki szentmise Londonban

ELSŐ KIRÁLYUNKRA EMLÉKEZETT A CLEVELANDI MAGYAR KÖZÖSSÉG

A magyarok szerte a világban megünnepelték államalapító királyunk, Szent István király napját augusztus 20-án. Az ünnephez kötődően az egyesült államokbeli Cleveland Szent Imre és Szent Erzsébet-plébániája harmadik alkalommal rendezett nagyszabású magyar fesztivált augusztus 17–18-án.

A Szent István Napi Magyar Fesztivál célja, hogy a magyarokat összehozza, valamint segítse megőrizni nemzet tudatukat az asszimilációval szemben.

Kulturális programok is várták a résztvevőket

Az augusztus 17–18-án megrendezett esemény tiszteletére a város szimbólumának számító torony ismét magyar nemzeti színekbe öltözött, amely a városvezetés tiszteletét jelzi a helyi magyarság iránt. A fesztiválon mintegy ezeröttszáz fő, magyarok és a magyarsághoz kötődő vendégek vettek részt. A lebonyolításban közel 150 önkéntes segített.

Az anyaországot Kovács Tamás vezető konzul képviselte a chicagói ma-

gyar főkonzulátusról, aki ünnepi beszédében az állam és Egyház közötti szoros kapcsolatról beszélt, mivel Szent István király egyaránt volt államfő és egyházszerző. Örömet fejezte ki, hogy Clevelandben mennyire erősen élnek a magyar hagyományok és ünnepek.

A fesztivál a felnőtteket kulturális programokkal és gasztronómiai ízelítővel várta, a gyermekeknek eközben kézműves-foglalkozásokat tartottak, melyek szintén a magyar kultúra megismertetését szolgálták.

Mindkét nap, szombaton is volt ünnepi szentmise, majd azt követően az új kenyér megáldása következett, amellyel minden résztvevőt megkínáltak. Az amerikaiak számára ismeretlen az új kenyér ünnepe, ezért nagy érdeklődéssel vettek részt az eseményen.

„Büszkén kell vallanunk magunkról, hogy mi Szent István népéhez tartozunk, és a Szent Korona oltalma alatt élünk több mint nyolcezer kilométerre a testvéreinktől. Órizzunk kell azokat az értékeket, amelyeket első szent királyunk megalapozott, és ez a szilárd alap nem más, mint Krisztus, a kereszténység sziklája” – mondta a fesztivál kapcsán Mezei András clevelandi magyar plébános.

Mezei András (Fotó: Bocskai Rádió)

MAGYAR ÜNNEP PRÁGÁBAN

A prágai Szent Henrik-templomban gyűltek össze a csehországi magyarok augusztus 15-én este, hogy megünnepeljék Mária mennybevételét.

Hozzájárult az ünnep meghittségéhez, hogy a főoltáron bemutatott szentmisén a hívek a szentélyben foglaltak helyet.

Balga Zoltán plébános a homíliában kiemelte, különösen fontos, hogy mi, magyarok ne csak a nemzeti hagyomány részeként tekintsünk Máriára, hanem a mindennapokban megélt élő kapcsolatban legyünk vele. „Hiszen sokan megtapasztaljuk, hogy ott áll a nélkülözhető, bajban lévő, szenvedő mellett, ugyanakkor osztozik örömeinkben is. Hisszük, hogy

kitartva Krisztus mellett, Mária közbenjárását kérve, életünk végén mi is megpillanthatjuk az ő derűjüket és részességüket a feltámadás kegyelmében.”

Nagyboldogasszony napján nem ért véget Prágában a ünnepély: augusztus 18-án, vasárnap ünnepi szentmise keretében emlékeztek meg a csehországi magyarok Szent István királyról. Az ünnepre a prágai református közösséget is meghívták.

Vereš Gergő